

Comparativa comarcal i amb les Terres de l'Ebre

Jesús Sorribes
sociòleg

La pretensió d'aquest article és oferir una anàlisi descriptiva dels resultats comarcals de les eleccions de fa quinze dies a partir del quadre, una mica extens, que s'adjunta i que presenta les xifres (vots i percentatges) una mica diferent de com es fa habitualment, amb la intenció que les comarques siguin comparables entre si, amb el conjunt de les Terres de l'Ebre i també amb Catalunya. També hem reproduït el detall de les dades dels partits marginals, sovint curioses i que normalment en són desconegudes, ja que se solen agrupar sota el terme genèric "altres". Finalment hem agrupat els vots entre independentistes i unionistes per a poder fer la comparació des d'una perspectiva ideològica.

Poder vore, en primer lloc, que l'ordre en què han quedat els partits ha estat el mateix en totes les comarques i a nivell de les Terres de l'Ebre. No així a Catalunya, on la seqüència ha estat la següent: ERC, PSC, EC Podem, JxCAT, PP, CUP, VOX i Cs.

Les xifres posen en relleu que la comarca més republicana ha estat la Ribera d'Ebre i el Baix Ebre la que ho ha estat més poc (però només separades per sis punts de diferència: 39,8% i 33,9% respectivament). On JxCAT traïu un millor percentatge és a la Terra Alta i on més poc al Montsià (només amb tres punts de diferència: 20% i 16,9%). El PSC aconsegueix el seu millor resultat al Baix Ebre i el pitjor a la Terra Alta (16% i 12% respectivament). EC Podem obté el millor percentatge al Montsià (12,5%) i el més poc favorable a la Ribera d'Ebre (8,2%). Sobta que la CUP, a la qual se li sol associar un vot jove i alternatiu, obtinga el millor resultat a la Terra Alta, la comarca que té una estructura demogràfica més envellida i de perfil polític més conservador, mentre que el pitjor és al Baix Ebre. Sí que sembla més lògic, en canvi, que siga a la Terra Alta on el PP obté els seus millors resultats i al Montsià els pitjors. Tant VOX com Cs assolixen els seus millors resultats al Montsià (probablement haja tingut alguna influència el precedent de Plataforma per Catalunya a

Ampostà), però amb percentatges poc determinants.

Si fins ara hem comparat el comportament de cada candidatura en cada una de les comarques, ara analitzarem els vots obtinguts per cada partit en relació amb l'immediatament inferior. És especialment rellevant en el cas d'ERC que en les tres comarques més poblades dobla els sufragis obtinguts per la segona llista, JxCAT. Els increments són del 118% a la Ribera, del 112% al Montsià i del 101% al Baix Ebre; el fet que este increment només siga del 75% a la Terra Alta no impedeix que els vots d'ERC siguin un 105% superiors als de JxCAT en el conjunt de les Terres de l'Ebre.

Esta última formació política està per damunt de la tercera -PSC- en uns percentatges molt inferiors als que hem comentat, que són mínims en el cas del Baix Ebre (+5%) i molt rellevants a la Terra Alta (+67%), entremig hi ha la Ribera d'Ebre (+34%) i el Montsià (+31%); estos percentatges es transformen en un 21% per al global de les Terres de l'Ebre. Les diferències entre PSC i En Comú Podem són insignifi-

cants al Montsià (+1%), d'una magnitud intermèdia al Baix Ebre i la Terra Alta (40% i 39% respectivament) i bastant elevada en el cas de la Ribera d'Ebre (+66%), amb un resultat general de +26% per a la totalitat de les Terres de l'Ebre.

Totes estes dades que acabem de comentar dibuixen una regió de l'Ebre, per a estes eleccions concretes, amb tres blocs que podem identificar clarament en el quadre adjunt: els quatre primers que acabem d'analitzar amb detall i que concentren el 75% dels vots i el 100% dels diputats electes a la circumscripció de Tarragona (2 ERC, 2 PSC, 1 JxCAT, 1 ECP). La suma dels quatre següents (CUP, PP, VOX, Cs) només representa un 20% dels vots totals ebrenes, la qual cosa els situa en una posició molt minoritària i fa que cap d'ells hagi aconseguit representació al Congrés del Diputats. El tercer bloc és de presència merament testimonial, ja que, en conjunt, i afegint els vots nuls i blancs, no arriben al 5% del total dels vots.

La comparació amb Catalunya proporciona informacions interessants:

en estes eleccions les Terres de l'Ebre han estat més republicanes en un 55,6%, més JxCAT en un 25,3% i menys socialistes en un 45,4% i menys EC Podem en un 27,3% que en el conjunt del país.

Si intentem fer l'exercici de vore com queden les comarques en l'eix independentisme/unionisme, ho trobarem en les tres últimes files del quadre adjunt. En este punt calen dos precisions: utilitzo el terme unionisme com a antònim d'independentisme i per mantindre'm en el mateix marc conceptual (cosa que no passa amb l'expressió constitucionalisme) i separo En Comú Podem perquè manifesten no voler ser comptabilitzats en cap dels dos blocs. La comarca més independentista seria la Ribera d'Ebre, seguida a una certa distància per la Terra Alta, Montsià i Baix Ebre. En lògica conseqüència la comarca més unionista és el Montsià i la que ho és més poc, la Ribera d'Ebre. Els percentatges per a les Terres de l'Ebre serien del 58,8% i 27,4%, respectivament, que, com podem comprovar, s'allunyen bastant dels que corresponen al total de Cata-

lunya. El resum seria que en el moment conjuntural d'estes eleccions, i amb una participació quasi quatre punts més baixa, el vot de les Terres de l'Ebre ha estat un 36,7% més independentista i un 46,8% menys unionista que el conjunt del país.

La mirada descriptiva que s'ha intentat oferir en este article necessita molts complementos per a poder arribar a una bona visió explicativa de l'actual comportament electoral de les Terres de l'Ebre, com, per exemple, l'evolució del vot en els darrers anys i en les diferents convocatòries electorals, la transformació dels partits i els seus programes, una anàlisi intracomarcal i municipal més detallada, la canviant estructura demogràfica de la població... I fer un seguiment d'estes tendències en el futur, per a determinar si són pautes que es consoliden o només són flors de primavera.

Resultats de les eleccions al Congrés dels Diputats del 10 de novembre de 2019. Comarques i Terres de l'Ebre

	Baix Ebre	Montsià	Ribera d'Ebre	Terra Alta	Terres de l'Ebre	Baix Ebre	Montsià	Ribera d'Ebre	Terra Alta	Terres de l'Ebre	Catalunya
	Vots					%					
Cens total	54.139	47.055	15.890	8.705	125.789						
Vots totals	36.286	31.843	11.707	6.338	86.174	67,02	67,67	73,68	72,81	68,51	72,17
Abstencions	17.853	15.212	4.183	2.367	39.615	32,98	32,33	26,32	27,19	31,49	27,83
Vots nuls	272	274	101	53	700	0,75	0,86	0,86	0,84	0,81	0,49
Vots en blanc	291	261	80	64	696	0,80	0,82	0,68	1,01	0,81	0,54
ERC-SOBIRANISTES	12.289	11.101	4.658	2.207	30.255	33,87	34,86	39,79	34,82	35,11	22,56
JxCAT-JUNTS	6.127	5.239	2.135	1.266	14.767	16,89	16,45	18,24	19,97	17,14	13,68
PSC-PSOE	5.803	4.006	1.592	758	12.159	15,99	12,58	13,60	11,96	14,11	20,51
ECP-GUANYEM EL CANVI	4.132	3.966	959	544	9.601	11,39	12,45	8,19	8,58	11,14	14,18
CUP-PR	2.110	2.124	918	531	5.683	5,81	6,67	7,84	8,38	6,59	6,35
PP	2.087	1.790	517	438	4.832	5,75	5,62	4,42	6,91	5,61	7,43
VOX	1.683	1.779	336	242	4.040	4,64	5,59	2,87	3,82	4,69	6,30
Cs	1.123	1.009	279	190	2.601	3,09	3,17	2,38	3,00	3,02	5,61
PACMA	252	177	67	27	523	0,69	0,56	0,57	0,43	0,61	1,15
RECORTES CERO-GV	38	40	33	6	117	0,10	0,13	0,28	0,09	0,14	0,15
PUM+J	28	29	11	4	72	0,08	0,09	0,09	0,06	0,08	0,06
IZQP	22	19	10	3	54	0,06	0,06	0,09	0,05	0,06	0,00
PCPC	16	16	9	3	44	0,04	0,05	0,08	0,05	0,05	0,06
PCTC	13	13	2	2	30	0,04	0,04	0,02	0,03	0,03	0,06
Independentistes	20.526	18.464	7.711	4.004	50.705	56,57	57,98	65,87	63,17	58,84	43,03
EC Podem	4.132	3.966	959	544	9.601	11,39	12,45	8,19	8,58	11,14	14,33
Unionistes	10.696	8.584	2.724	1.628	23.632	29,48	26,96	23,27	25,69	27,42	40,26